

УДК 81'322.2:336.7

DOI: <https://doi.org/10.31861/gph2024.848.38-49>

KEY CONCEPTS OF MODERN ENGLISH FINANCIAL DISCOURSE

КЛЮЧОВІ КОНЦЕПТИ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО
ФІНАНСОВОГО ДИСКУРСУ

Марина ВЕЛУЩАК

кандидат педагогічних наук,
асистент кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
m.veluschak@chnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0003-4595-0467>

The study is devoted to the analysis of key concepts of financial English discourse contained in media texts. The research material is based on financial texts posted on the website theguardian.com. The article is aimed at identifying the impact of the selected concepts on a wide audience. The main purpose of the study is to systematize and identify the main concepts that characterize the specificity of the linguistic image of financial concepts in the media context. To achieve this goal, the analysis methodology is used, which involves a thorough study and identification of the key elements of financial English discourse in media texts. The main theses of the study include the analysis of the use of specialized terminology and linguistic features of speech in media materials. The concept of "concepts of financial English discourse" is defined in the article as key ideas, concepts or topics that characterize the specificity of the speech image in the field of finance in the English-speaking environment. These concepts cover financial terms, concepts, principles, theories, strategies and other aspects that are actively used in the speech in the field of finance and economics in English-speaking countries. It has been found

Дослідження присвячено аналізу ключових концептів фінансового англomовного дискурсу, які репрезентуються у медійних текстах. Матеріалом дослідження слугують сучасні тексти фінансового змісту, розміщені на сайті theguardian.com. Стаття спрямована на виявлення впливу виокремлених концептів на широку аудиторію. Головною метою роботи є систематизація та ідентифікація основних концептів, що характеризують специфіку мовленнєвого образу фінансових понять у медійному контексті. Для досягнення цієї мети використано методологію, що передбачає ретельне вивчення спеціалізованої термінології, лінгвістичних особливостей мовлення у медійних матеріалах та, на цій основі, встановлення ключових елементів англomовного фінансового дискурсу, що активуються у медійних текстах. Поняття «концепти фінансового англomовного дискурсу» визначається у статті як ключові ідеї, поняття або теми, що характеризують специфіку мовленнєвого образу у сфері фінансів в англomовному середовищі. Ці концепти включають фінансові терміни, поняття, принципи,

Велущак М. Ключові концепти сучасного англomовного фінансового дискурсу *Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Германська філологія*. Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. Вип. 848. С. 38-49. DOI: <https://doi.org/10.31861/gph2024.848.38-49>.

that the main concepts implemented in the financial texts on theguardian.com are RISK AND RISK MANAGEMENT, BANKING SERVICES, INVESTMENTS, FINANCIAL MARKETS, FINANCIAL INSTRUMENTS AND PRODUCTS, FINANCIAL INDICATORS AND REPORTS, MONEY AND CURRENCY. The selected concepts reflect various aspects of financial activities, such as risk management, investment, banking, financial analysis, international finance, budgeting, as well as economic concepts that affect financial markets and the global economy. The results of the study demonstrate the significant influence of the information space on the formation of financial English-language discourse for a wide audience of media platforms. The conclusions emphasize the importance of understanding financial terminology and the ability to analyze media texts in order to improve the financial literacy of society.

Keywords: *concept, linguistics, media audience, media text, financial term.*

теорії, стратегії та інші аспекти, які активно використовуються в мовленні у сфері фінансів та економіки в англomовних країнах. Встановлено, що основними концептами, які реалізуються у текстах фінансової спрямованості на сайті theguardian.com, є RISK AND RISK MANAGEMENT, BANKING SERVICES, INVESTMENTS, FINANCIAL MARKETS, FINANCIAL INSTRUMENTS AND PRODUCTS, FINANCIAL INDICATORS AND REPORTS, MONEY AND CURRENCY. Виокремлені концепти відображають різні аспекти фінансової діяльності, такі як управління ризиками, інвестиції, банківські послуги, фінансовий аналіз, міжнародні фінанси, бюджетування, а також економічні концепції, що впливають на фінансові ринки та глобальну економіку. Результати дослідження демонструють значний вплив інформаційного простору на формування фінансового англomовного дискурсу для широкої аудиторії медійних платформ. У висновках наголошується на важливості розуміння фінансової термінології та вміння аналізувати медійні тексти з метою підвищення фінансової грамотності суспільства.

Ключові слова: *концепт, лінгвістика, медійна аудиторія, медійний текст, фінансовий термін.*

I. ВСТУП

Фінансовий дискурс – це специфічний спосіб комунікації, який використовується в області фінансів. Він охоплює всі види мисленнєво-мовленнєвої діяльності, пов'язаної з фінансовою сферою, такі як фінансові звіти, аналітичні огляди, бізнес-презентації, переговори, рекламу фінансових продуктів і т.д. Фінансовий англomовний дискурс є важливою складовою сучасного світового економічного середовища, тому виникає необхідність дослідження ключових концептів, які визначають специфіку спілкування в галузі фінансів в англomовних країнах. Актуальність дослідження спричинена зростаючою глобалізацією фінансових ринків, що призводить до необхідності розуміння специфічної термінології та концепцій у фінансовому секторі. Очевидно, що англійська мова відіграє домінуючу роль у сучасному фінансовому світі, тому знання ключових термінів та концепцій фінансового дискурсу важливе для спілкування та роботи в цій галузі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій засвідчує особливий інтерес науковців до формування та функціонування англomовних терміносистем банківської сфери, які розглядали Л. Борсук (*Борсук, 2015*), О. Константинова (*Константинова, 2017*), О. Петрина (*Петрина, 2016*), О. Янковець (*Янковець, 2017*) та ін., основу яких складають певні системи концептів,

відтворених мовними одиницями, що кодують людські знання, накопичені протягом еволюційного періоду мовного розвитку. Ці дослідження спрямовані на розкриття та аналіз ментальних процесів, що відображаються у мовних структурах, та покликані розкрити взаємозв'язок між мовою та світоглядом через внутрішні механізми формування концептів і їх відображення у мовленні.

Ментальні підходи вивчають феномени та процеси, зумовлені різноманіттям мовних номінацій, коли мовні елементи поєднуються з об'єктами, які вони позначають, та зіставляються з концептами у свідомості мовців. Такі дослідження допомагають розкрити зв'язок між мовним знаком і поняттям, а також розуміння процесів мовної комунікації та їх вплив на свідомість індивіда.

Попри широке використання терміну «концепт» у наукових дослідженнях, його трактування залишається неоднозначним через різноманітність галузей наукового знання, у яких дослідники його застосовують. Крім того, «концепт» є розумовою категорією, яка залишає простір для інтерпретації. Філософи, логіки, психологи, культурологи присвячують роботи дослідженню концептів та надають власні екстралінгвістичні інтерпретації цього поняття. Таким чином, концептуальне бачення мови та мислення в контексті світоглядних знань формується системою поглядів на світ, на відношення індивіда до дійсності та самого себе. Це комплексний процес, що містить не лише мовні структури, але й психологічні та соціокультурні аспекти. Концептуальне бачення виражає спрямованість світогляду, рівень культурної свідомості та інтелектуальний розвиток особистості, що впливає на формування багатоаспектних понять.

Мовознавці теж пропонують різноманітні підходи до розуміння та визначення сутності терміна «концепт». У літературі з'являються лінгвофілософські, когнітивні та квантитативні підходи, спрямовані на аналіз та уточнення властивостей понятійно-термінологічного апарату терміну «концепт». Зокрема, він трактується як «мисле творення», «дискретні ментальні утворення», «концептуальні системи, що містять різноманітні смисли» та «оперативно-змістові одиниці людського мислення» (Борсук, 2014; Колегаєва, 2018; Museanu, 2023).

Така різноманітність підходів зумовлена «відсутністю універсального тлумачення концепту через його складну та багатовимірну структуру» (Петрина, 2016, с. 77). Основою цієї структури є концептуальна база, доповнена соціо-психо-культурним компонентом. Мовознавці вважають, що концепт охоплює «асоціації, почуття, оцінки, національні образи та імплікації, які є характерними для певної культури» (Dickson, 2003). Так, В. Івашенко визначає концепт як «згусток найрізноманітніших смислів, які цінуються в системі значень окремої мови і виникають у процесі пізнавальної діяльності людини» (Іващенко, 2003, с. 205).

Взаємозалежність наукових підходів до розкриття природи «концепту» у сучасному мовознавстві, зокрема систематично окреслених лінгвофілософських, охоплює різноманітні мисленнєві маніпуляції для утворення слів, які формуються у свідомості індивіда, здебільшого у результаті його предметної діяльності та є суттєвими для розуміння природи концептів. Взаємозалежні теорії в галузях когнітивної психології та когнітивної лінгвістики базуються на різноманітності значень розумових і мисленнєвих утворень, які використовуються в процесі когнітивної діяльності індивіда. Ці підходи розглядають концепти як складні ментальні структури, які виникають внаслідок взаємодії індивіда з навколишнім середовищем та культурним контекстом, що дозволяє розглядати концепти як результат когнітивних процесів, що відображають розумові реалії та взаємозв'язки між індивідом і його середовищем.

Концепт є ключовим поняттям когнітивної лінгвістики. Однак, навіть у межах цієї наукової дисципліни трактування аналізованого терміну суттєво різняться залежно від наукових шкіл та індивідуальних уявлень дослідників. Так, наприклад, у культурологічному

напрямі концепти аналізуються як складові культури, враховуючи різні наукові підходи, що виходять за межі мовознавства. Лінгвокультурологічний підхід спрямований на вивчення концептів, які виражені мовними одиницями, у контексті мовної культури, з урахуванням національних цінностей та особливостей культурного середовища. Логічний напрям спрямовує дослідника на вивчення понять логічними методами, що відділяє його від прямої залежності від мовної форми. Релевантним для нашого дослідження є семантико-когнітивний аналіз, який висвітлює лексичну та граматичну семантику мови як інструмент доступу до змісту концептів, що виявляється через мовні структури. Такий підхід дозволяє розглядати концепт з різних поглядів та враховувати його багатогранність.

У своїй книзі «War Slang: American Fighting Words & Phrases Since the Civil War», П. Діксон розглядає поняття «концепт» як ключовий елемент у формуванні лінгвокультурного образу американського суспільства в контексті війни. Він висловлює думку, що концепти є не лише словами чи словосполученнями, але й квантом знання, яке відображає досвід і цінності етносу (*Dickson, 2003, с. 127*). Дослідник підкреслює, що через слова і висловлення люди не лише зберігають свій досвід, але й передають його наступним поколінням, забезпечуючи безпосереднє отримання цього досвіду. Інакше кажучи, П. Діксон вказує на постійний процес розвитку та розширення кванта знання, що відбувається через виявлення нових ознак та особливостей будь-якого лінгвокультурного концепту. Цей процес відбувається завдяки активній участі суспільства у формуванні та збагаченні лінгвокультурного доробку. Німецький філолог Себастьян Нордгофф зазначає, що концепти проєктуються через слова на структурному рівні мови. Він доводить, як різні лінгвістичні форми можуть відображати різні аспекти та відтінки концепту, допомагаючи в розумінні його суті та значення (*Nordhoff, 2004, с. 4*).

Отже, у контексті представленого вище можна стверджувати, що зазначені характеристики концепту різномірні за своєю природою, проте вони відображають загальні особливості цього поняття. Константні риси концепту включають його роль як одиниці людського досвіду, яка вербалізується через мовні засоби, що стає основою для обробки, зберігання та передачі знань. Концепт має рухливі межі та виконує певні функції у мовній та культурній практиці, враховуючи його соціальний характер та взаємодію з асоціативними полями, що визначають його прагматику. Тому концепт також є невід'ємною складовою культурної спадщини та сприйняття світу. Узагальнюючи, можна зробити висновок, що концепти втілюють уявлення про світ в мозку індивіда, формуючи певну понятійну систему, а їх кодування за допомогою символів мови дозволяє відображати зміст цієї системи та сприймати його оточуючими. Ці ментальні утворення «є основними одиницями когнітивного коду людини, мають відносно впорядковану внутрішню структуру і є результатом пізнавальної діяльності індивіда та суспільства, містять комплексну, енциклопедичну інформацію про відображуваний предмет чи явище, про інтерпретацію конкретної інформації суспільною свідомістю і ставлення суспільної свідомості до певного явища чи предмета» (*Газуда, 2018, с. 39*).

Попри значну кількість робіт, в яких студіюється англomовний фінансовий дискурс, ми не знайшли розвідок, у яких би досліджувалися концепти фінансової галузі у сучасних медійних текстах, зокрема у тих, що призначені не для спеціалістів, а для широкої аудиторії. З огляду на це, метою нашої статті є виявлення ключових концептів у сучасному англomовному фінансовому дискурсі, орієнтованому на пересічного медійного реципієнта.

Для досягнення поставленої мети необхідно дослідити різні джерела масової інформації; ідентифікувати та систематизувати фінансові терміни і концепти, які часто трапляються у медійному дискурсі; визначити ідентифіковані ключові концепти в аспекті їхньої важливості для пересічної медійної аудиторії. Матеріалом дослідження слугують тексти

сайту *theguardian.com*, оскільки він є одним з найбільших та найпопулярніших новинних сайтів, що має велику аудиторію. Це означає, що інформація, яка розміщується на цьому сайті, доступна для широкого кола читачів, включаючи тих, хто цікавиться фінансовими питаннями, але не має спеціалізованої освіти. Аналіз фінансової термінології на сайті *theguardian.com* може допомогти отримати краще розуміння фінансових питань, а також дозволить отримати доступ до актуальної та якісної інформації.

Методи дослідження. Дослідження ключових концептів фінансового англomовного дискурсу відображає складний та мінливий процес, який вимагає систематичного підходу та послідовності етапів. Цей комплексний підхід передбачає використання різноманітних методів, включаючи як загальнонаукові, так і лінгвістичні засоби дослідження. Початковий етап аналізу полягає у ретельному огляді теоретичного фундаменту, що базується на широкому спектрі загальнонаукових методів, таких як описовий метод, метод узагальнення, індукція та дедукція. Застосування цих методів дозволяє систематично описати та проаналізувати ключові теоретичні аспекти, які є істотними для подальшого дослідження, включаючи визначення понять та виявлення закономірностей. На наступному етапі, методом суцільної вибірки відбираються статті з фінансовим змістом з сайту *theguardian.com*. З метою виокремлення ключових концептів та встановлення одиниць, які їх вербалізують, за допомогою семантико-когнітивного аналізу ідентифікуються та виокремлюються найбільш суттєві поняття, що вербалізують фінансові концепти. На завершальній стадії дослідження проводиться аналіз взаємодії виділених концептів у межах одного медійного тексту з метою виявлення тих аспектів фінансової грамотності, які можуть бути сформовані у медійного реципієнта. Цей етап є ключовим для визначення впливу фінансового дискурсу на сприйняття та розуміння фінансових понять аудиторією.

II. РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Фінансові питання впливають на всі сфери життя, від власних фінансів до глобальної економіки. Розуміння ключових концептів фінансового дискурсу є важливим не лише для ефективного управління грошима та прийняття обґрунтованих рішень, а й для інформування широкої аудиторії, адже фінансовий аспект життя стосується кожного. Зі свого боку, швидкі зміни в фінансовій сфері вимагають постійного оновлення знань. Дослідження ключових концептів фінансового англomовного дискурсу в медійних текстах спрямоване на аналіз медійного образу фінансів, тобто дослідження того, як фінансові поняття та процеси представлені в медійних текстах через використання мовних засобів. Читання та аналіз статей, репортажів, коментарів та інших матеріалів фінансової тематики в газетах, журналах, на вебсайтах та інших медійних джерелах підвищують рівень фінансової грамотності широкої аудиторії, сприяють усвідомленню фінансових ризиків та задовольняють потреби у додатковій інформації. Для лінгвістів важливим є розуміння того, які тексти фінансового змісту надають знання, інформують та впливають на широку аудиторію через медійні канали, а також допомагають виявляти можливості для покращення фінансової грамотності серед громадськості.

Англomовний фінансовий дискурс охоплює широкий спектр тем і концептів, які стосуються фінансів, економіки та бізнесу, пов'язаних з грошовими справами, інвестиціями, фінансовими ринками, банківськими послугами та багато іншого.

За результатами семантико-когнітивного аналізу 100 текстів фінансової тематики, представлених на сайті <https://www.theguardian.com/>, встановлено, що найбільш вживаними є одиниці, які об'єктивують такі концепти:

1. MONEY AND CURRENCY / ГРОШІ ТА ВАЛЮТА (17 аналізованих текстів), що вербалізуються мовними одиницями на позначення грошей (*money*), валюти (*currency*), валютних курсів (*exchange rates*), банкнот (*banknotes*), монет (*coins*) і т. д.

2. BANKING SERVICES / БАНКІВСЬКІ ПОСЛУГИ (15 аналізованих текстів) реалізуються вербалізаторами, що позначають рахунки (*accounts*), кредити (*loans*), депозити (*deposits*), кредитні картки (*credit cards*), іпотеки (*mortgages*), інвестиційні продукти (*investment products*) та інші банківські продукти й послуги.

3. INVESTMENTS / ІНВЕСТИЦІЇ (15 аналізованих текстів) представлені мовними одиницями, що позначають акції (*stocks*), облігації (*bonds*), фонди (*funds*), ризик та дохідність (*risk and return*), стратегії інвестування (*investment strategies*) та інше.

4. FINANCIAL MARKETS / ФІНАНСОВІ РИНКИ (14 аналізованих текстів) об'єктивуються мовними одиницями на позначення біржі (*exchanges*), ринків капіталу (*capital markets*), товарних ринків (*commodity markets*), ринків цінних паперів (*securities markets*) та інших ринків, де торгуються фінансові активи.

5. FINANCIAL INSTRUMENTS AND PRODUCTS / ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ТА ПРОДУКТИ (14 аналізованих текстів) вербалізуються такими мовними одиницями, як: опціони (*options*), фьючерси (*futures*), деривативи (*derivatives*), структуровані продукти (*structured products*), облігації (*bonds*), акції (*stocks*) тощо.

6. FINANCIAL INDICATORS AND REPORTS / ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ ТА ЗВІТИ (13 аналізованих текстів) охоплюють вербалізацію показників прибутку та збитків (*profit and loss indicators*), балансових звітів (*balance sheets*), звітів про готові до платежу кошти (*cash flow statements*), аналітичних звітів (*analytical reports*) та інше.

7. RISK AND RISK MANAGEMENT / РИЗИК ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (12 аналізованих текстів) позначаються мовними одиницями, що вербалізують фінансовий ризик (*financial risk*), ринковий ризик (*market risk*), кредитний ризик (*credit risk*), оперативний ризик (*operational risk*), стратегії зменшення ризику (*risk mitigation strategies*) та інше (*Загородній і Вознюк, 2011; Фінансово-економічний словник, 2018; Dictionary of Finance, 2018; Museanu, 2023*).

Виокремлені концепти є основними складовими сучасного англomовного фінансового дискурсу та використовуються в різних контекстах, включаючи фінансові звіти, дискусії, аналізи та інші комунікації у світі бізнесу та фінансів.

Семантико-когнітивний аналіз фінансових концептів, зафіксованих у сучасних медійних текстах, допоміг виявити ключові мовні концепти, які використовуються для обговорення фінансових питань. Наприклад, у статті під заголовком «*Exchange rates have been stable in the Covid crisis – are we heading for a storm?*» (<https://www.theguardian.com>, 16.11.2020) ініціальну позицію займає словосполучення *exchange rates* (валютні курси), яке постає вербалізатором концепту MONEY. Зазначимо, що валютні курси – ключовий термін у фінансовому дискурсі, який вказує на співвідношення між валютами різних країн та їх вартість у відношенні одна до одної (*Sawyer, 2013*).

У статті зафіксовано одиниці, які підпорядковані заголовному словосполученню *exchange rates* (валютні курси): «*With alternative assets such as gold and Bitcoin thriving in the pandemic, some top economists are predicting a sharp fall in the US dollar. This could yet happen. But so far, despite inconsistent US management of the pandemic, massive deficit spending for economic catastrophe relief, and monetary easing that the Federal Reserve chair Jerome Powell says has “crossed a lot of red lines”, core dollar exchange rates have been eerily calm. Even*

the ongoing election drama has not had much impact. Traders and journalists may be getting worked up about the greenback's daily travails, but for those of us who study longer-term exchange-rate trends, their reactions to date amount to much ado about nothing. There has been a surprising lack of volatility during the pandemic and US election, but this could change» – «Враховуючи, що альтернативні активи, такі як золото і біткоїни, процвітають в умовах пандемії, деякі провідні економісти прогнозують різке падіння курсу долара США. Це все ще може статися. Але дотепер, попри непослідовне управління пандемією в США, величезні дефіцитні витрати на ліквідацію наслідків економічної катастрофи та пом'якшення грошово-кредитної політики, яке, за словами голови Федеральної резервної системи Джерома Пауелла, «перейшло безліч червоних ліній», основні обмінні курси долара були лякаюче спокійними. Навіть тривала передвиборча драма не мала особливого впливу. Трейдери та журналісти, можливо, хвилюються через щоденні проблеми долара, але для тих з нас, хто вивчає довгострокові тенденції обмінного курсу, їх реакція на сьогоднішній день зводиться до великої кількості шуму з нічого. Під час пандемії та виборів у США спостерігалася дивовижна відсутність волатильності, але це може змінитися».

Аналізований текст може мати значний вплив на фінансову грамотність широкої аудиторії з кількох причин.

По-перше, розуміння альтернативних активів. Текст звертає увагу на альтернативні активи, такі як золото та *Bitcoin*, які стали популярними в період пандемії. Це може стимулювати аудиторію дізнатися більше про ці активи та їх потенційну роль у ризикованому економічному середовищі. Ключовим словосполученням у цьому разі є *Covid crisis* – пандемія COVID-19 – чинник, який впливає на фінансові ринки та може мати значний вплив на економіку країни та глобальну фінансову систему.

По-друге, прогнозування змін курсу долара. Текст розглядає прогнози економістів щодо можливого різкого падіння курсу долара США. Це може підштовхнути аудиторію вивчити основи валютного ринку та ризики, пов'язані з валютними коливаннями. Зазначена інформація апелює до топекспертів (*Top economists*), які мають значний авторитет у фінансовому світі та чий прогнози можуть впливати на ринкові тренди та рішення інвесторів. Окрім того, важливим у цьому контексті є словосполучення *Inconsistent US management of the pandemic* – непослідовне керівництво США управлінням пандемією COVID-19 – це чинник, який може впливати на економічні та фінансові перспективи країни.

По-третє, розуміння валютних трендів. Текст звертає увагу на те, що не завжди новини, що здаються значущими на короткому терміні, мають великий вплив на довгострокові тренди валютних курсів. Це може надихнути аудиторію більше вивчати макроекономічні чинники, які впливають на валютні ринки. Надану інформацію об'єктивує словосполучення *Traders and journalists* – трейдери та журналісти – це групи осіб, які активно взаємодіють з фінансовими ринками та відіграють важливу роль у формуванні поглядів та ринкових трендів. Інформація підкреслюється словосполученням *Longer-term exchange-rate trends* – тривалі тенденції валютних курсів – важливий аспект для аналізу та прогнозування ринкових рухів у фінансовому дискурсі. На розуміння валютних трендів впливає монетарне полегшення – *Monetary easing* – це політика, яка може впливати на вартість валюти та рівень інфляції і її оцінка важлива для ринкових учасників. Окрім того, має значення словосполучення *Greenback's daily travails* – слово «*travails*» вказує на труднощі або проблеми, які зазнає долар США на щоденній основі, і це відображає загальний настрій щодо валютних ринків.

По-четверте, управління ризиками та інвестиціями. Повідомлення про низьку волатильність долара під час пандемії та виборів може підкреслити важливість управління ризиками в інвестиціях. Аудиторія може почати думати про стратегії розподілу активів, щоб зменшити вплив валютних коливань на їхній бюджет. Ця інформація вербалізується ключовим

словосполученням *Sharp fall in the US dollar* – різкий спад вартості долара США – це можливий варіант, який розглядається економістами, що може мати значний вплив на глобальні фінансові ринки. Окрім того, ключовим постає словосполучення *Massive deficit spending* – масові витрати з дефіциту – це економічна стратегія, яка може викликати занепокоєння щодо майбутньої фінансової стабільності та вартості валюти.

Отже, цей текст може відкрити для аудиторії нові аспекти фінансової грамотності, стимулювати їх досліджувати різні активи та ризики, пов'язані зі змінами на валютному ринку.

У статті під назвою «*Legal & General sells its personal investing business to Fidelity*» (<https://www.theguardian.com>, 23.10.2020) описується фінансова операція, а саме продаж бізнесу з особистого інвестування компанії Legal & General компанії Fidelity. Загальною метою цього фінансового діалогу є передача бізнесу з особистого інвестування від однієї компанії до іншої, яка буде приносити певний прибуток для Fidelity та її клієнтів: «*The deal, worth £5.8bn, will double Fidelity's personal investing customer base. Legal & General has sold its personal investing business worth nearly £6bn to Fidelity, in a deal that will add 300,000 customers to the new owner's client base. The deal involves £5.8bn in assets under management held in individual savings accounts (Isas), junior Isas and general investment products that are invested in Legal & General Investment Management (LGIM) funds*» – «Угода вартістю 5,8 млрд фунтів стерлінгів подвоїть клієнтську базу персональних інвестицій Fidelity. Legal & General продала свій бізнес з персонального інвестування вартістю майже 6 млрд фунтів стерлінгів компанії Fidelity, в результаті чого клієнтська база нового власника збільшиться на 300 000 клієнтів. Угода включає 5,8 млрд фунтів стерлінгів активів в управлінні, що знаходяться на індивідуальних ощадних рахунках (Isas), юніорських Isas та загальних інвестиційних продуктах, які інвестуються у фонди Legal & General Investment Management (LGIM)».

У статті об'єктивовано концепт INVESTMENTS, який вербалізується одиницями на позначення суб'єктів та об'єктів дії, сутності угоди, фінансовими термінами та продуктами. Суб'єкти дії представлені такими одиницями, як: *Legal & General* – компанія, яка здійснює продаж свого бізнесу; *Fidelity* – компанія, яка придбала бізнес від Legal & General. Об'єкти дії вербалізуються словосполученнями *Personal investing business* – бізнес з особистого інвестування, який продається, а також *Assets under management* – активи, які переходять від Legal & General до Fidelity. Водночас сутність угоди представлена її вартістю – *£5.8bn* та збільшенням клієнтської бази Fidelity на 300 000 клієнтів – *300,000 customers*. Фінансові терміни та продукти реалізуються такими одиницями, як: *Individual savings accounts (Isas)* – індивідуальні рахунки збережень; *Junior Isas* – інвестиційні рахунки для дітей; *General investment products* – загальні інвестиційні продукти; *Legal & General Investment Management (LGIM) funds* – фонди управління інвестиціями Legal & General.

У наведеному тексті фінансова грамотність реципієнтів підвищується за рахунок розкриття змісту концепту INVESTMENTS через контекстуальне пояснення таких його вербалізаторів, як *assets under management* (активи під управлінням), *investment products* (інвестиційні продукти), *Isas* (індивідуальні пенсійні рахунки), *junior Isas* (акції на користь дітей) та ін. Важливим для читачів у розумінні, як фінансові установи функціонують, є пояснення злиття між Fidelity та Legal & General, а також, як інвестування в Isas та інші інвестиційні продукти можуть бути вигідним для особистого фінансового розвитку.

Отже, цей текст може стимулювати аудиторію вивчати різні аспекти фінансового світу, включаючи операції з активами, розширення бізнесу та інвестиційні продукти.

Концепт FINANCIAL INDICATORS AND REPORTS реалізується у статті під назвою «*Credit Suisse shares fall 4% near record lows*» (<https://www.theguardian.com>, 14.03.2023) – «Акції Credit Suisse впали на 4% до рекордного мінімуму». Заголовна одиниця *Credit Suisse*

shares взаємодіє зі словосполученнями *Shares in Credit Suisse* у вступі (1) та *Credit Suisse's shares, Credit Suisse's bonds i Credit Suisse* у головному блоці події (2): «(1) *Shares in Credit Suisse have dropped by over 4% this morning, after it reported that 'material weaknesses' have been found in its financial reporting controls.* (2) *Credit Suisse's shares have dropped as low as 2.12 Swiss francs this morning, close to the record low hit during yesterday's trading. As reported at 8.41am, Credit Suisse's bonds have also weakened to record lows this morning, as it released its delayed annual report. In the annual report released today, Credit Suisse said "management did not design and maintain an effective risk assessment process to identify and analyse the risk of material misstatements in its financial statements". Credit Suisse was forced to delay the release of its annual report from last week after the Securities and Exchange Commission raised last-minute queries related to cash-flow statements from 2019 and 2020.*» – «(1) Акції Credit Suisse впали більш ніж на 4% сьогодні вранці після того, як компанія повідомила, що в системі контролю за фінансовою звітністю були виявлені «суттєві недоліки». (2) Сьогодні вранці акції Credit Suisse впали до 2,12 швейцарських франків, що близько до рекордно низького рівня, досягнутого під час вчорашніх торгів. Як повідомлялося о 8:41 ранку, облігації Credit Suisse також ослабли до рекордно низького рівня сьогодні вранці, коли банк опублікував свій запізнений річний звіт. В опублікованому сьогодні річному звіті Credit Suisse заявив «керівництво не розробило і не підтримувало ефективний процес оцінки ризиків для виявлення та аналізу ризику суттєвих викривлень у фінансовій звітності». Credit Suisse був змушений відкласти публікацію річного звіту з минулого тижня після того, як Комісія з цінних паперів і бірж в останню хвилину порушила питання, пов'язані зі звітами про рух грошових коштів за 2019 і 2020 роки».

У тексті містяться деякі фінансові терміни, які вказують на стан акцій та облігацій компанії Credit Suisse та пов'язані з її фінансовою звітністю. *Shares* – вказує на акції, що представляють власність компанії. Йдеться про те, що акції Credit Suisse впали на 4%. Термін *Material weaknesses* вербалізує суттєві недоліки або проблеми, що були виявлені в контролі за фінансовою звітністю. Термін *Swiss francs* позначає валюту, в якій оцінюються ціни акцій, які впали до 2,12 швейцарських франків. Слово *Bonds* – облігації – вербалізує боргові зобов'язання компанії. У тексті зазначено, що облігації *Credit Suisse* також зазнали впаду до рекордно низьких значень. Словосполучення *Annual report* вживається в тексті для позначення звіту компанії про її фінансовий стан та діяльність протягом року.

Виокремлені фінансові терміни є важливими для розуміння фінансового стану та діяльності компанії, а також її впливу на фінансові ринки. На нашу думку, цей текст може сприяти збільшенню фінансової грамотності медійної аудиторії, підвищуючи її усвідомлення щодо фінансових ризиків, важливості фінансових аудитів та необхідності бути уважними до точних фінансових звітів під час вкладання своїх грошей у ту чи іншу компанію.

У наведеному тексті фінансова грамотність читачів підвищується за допомогою пояснення різниці між такими вербалізаторами концепту FINANCIAL INDICATORS AND REPORTS, як *shares* (акції) та *bonds* (облігації), а також їхньої ролі на фінансовому ринку. Важливою є інформація про регуляцію та фінансовий контроль Комісією з цінних паперів та бірж (*Securities and Exchange Commission*).

Розуміння аналізованого концепту та його складових допомагає читачам краще розуміти ризики та можливості, пов'язані з інвестуванням, а також виявляти важливість ефективного фінансового управління для компаній та фінансових установ.

Концепт FINANCIAL RISK реалізується у статті під заголовком «*Biodiversity loss is a risk to the global financial system*» (<https://www.theguardian.com>, 03.07.2021) – «Втрата біорізноманіття – це ризик для світової фінансової системи». Аналізований концепт вербалізується сполученням іменника *risk* з мовними одиницями, що уточнюють його характеристики та якості. Варто зазначити, що у тексті слово *risk* має не лише значення

«ризик», але й «загроза»: «*The world's biodiversity is declining faster than at any other time in human history, and an estimated 1 million species are at risk of extinction. Corporate Australia is familiar with the concept that climate change presents a financial risk to the global economy, but more recently biodiversity loss has emerged as an equally important risk. In fact, climate change and biodiversity loss are now often referred to as the «twin crises» facing the global financial system and awareness of the role the financial sector plays in this is rising swiftly. Crucially, a recent global review on the economics of biodiversity commissioned by the UK government, often referred to as «The Dasgupta review», concluded that our economic system is dependent on biodiversity. This fact is rightly of concern to the financial sector, given the world's biodiversity is declining faster than at any other time in human history, and an estimated 1 million species are at risk of extinction»* – «Біорізноманіття світу скорочується швидше, ніж будь-коли в історії людства, і, за оцінками, 1 мільйон видів перебуває під загрозою зникнення». «Корпоративна Австралія знайома з концепцією, що зміна клімату є фінансовим ризиком для світової економіки, але останнім часом втрата біорізноманіття стала не менш важливим ризиком. Насправді, зміну клімату та втрату біорізноманіття зараз часто називають «кризами-близнюками», з якими стикається світова фінансова система, і усвідомлення ролі, яку відіграє в цьому фінансовий сектор, стрімко зростає. Важливо, що нещодавній глобальний огляд економіки біорізноманіття, проведений на замовлення уряду Великобританії, який часто називають «оглядом Дасгупти», дійшов висновку, що наша економічна система залежить від біорізноманіття. Цей факт справедливо викликає занепокоєння фінансового сектору, враховуючи, що біорізноманіття світу скорочується швидше, ніж будь-коли в історії людства, і, за оцінками, 1 мільйон видів перебуває під загрозою зникнення».

В аналізованому тексті розглядається питання фінансових ризиків, пов'язаних зі зміною клімату та втратою біорізноманіття. Автор наголошує, що світове біорізноманіття зменшується швидше, ніж будь-коли раніше в історії людства, і понад 1 мільйон видів знаходяться під загрозою вимирання. У лінгвістичному аспекті текст акцентує на використанні понять і термінів, які специфічні для фінансової сфери. Наприклад, автори використовують термін «*financial risk*» для визначення фінансового ризику, пов'язаного зі зміною клімату та втратою біорізноманіття. Крім того, у тексті вживається термін «*twin crises*», який вказує на те, що зміна клімату та втрата біорізноманіття розглядаються як дві проблеми, що є серйозними загрозами для глобальної фінансової системи. Це допомагає читачам розуміти складність сучасних глобальних викликів та їхній вплив на фінансові ринки та бізнес. Автори також посилаються на результати глобального огляду економіки біорізноманіття, відомого як «*The Dasgupta review*», що підкреслює залежність економічної системи від біорізноманіття. Це вказує на розуміння фінансовим сектором важливості охорони природи та біологічної різноманітності для сталого розвитку.

Отже, текст висвітлює важливість урахування фінансових аспектів при розгляді проблем зміни клімату та втрати біорізноманіття і відзначає зростаючу свідомість фінансового сектору щодо їхнього впливу на глобальну економіку. Аналізовані мовні одиниці доповнюють попередні результати, допомагаючи з'ясувати ключові аспекти фінансового дискурсу, що розглядаються в текстах сайту *theguardian.com*.

III. ВИСНОВКИ

Дослідження підтверджує необхідність розуміння основних термінів та понять у фінансовій сфері для широкої громадськості. Сучасний англомовний фінансовий дискурс є складним та багатогранним явищем, що відображає різноманітні аспекти фінансової

діяльності та спілкування в цій галузі. Ключові концепти, які були розглянуті в цій статті, відображають основні принципи та поняття, що визначають функціонування фінансового ринку та взаємодію учасників цього ринку. Семантико-когнітивний аналіз концептів, зафіксованих у текстах фінансового змісту сайту *theguardian.com*, засвідчує, що продуценти цих повідомлень створюють доступні та зрозумілі матеріали для різних категорій громадян шляхом розкриття ключових концептів за допомогою їхніх вербалізаторів. Такий аналіз підкреслює не лише важливість розуміння термінології та концептів у фінансовій сфері, але і необхідність їх відображення у мовній формі, що буде зрозумілою та доступною для різних аудиторій.

Дослідження ключових концептів сучасного англомовного фінансового дискурсу має потенціал для подальших розвідок та розширення свого обсягу. Перспективним видається крос-культурний аналіз фінансового англомовного дискурсу з дискурсами інших культур та мов з метою виявлення спільних та відмінних аспектів. Це дозволить зрозуміти, які концепти та їхні вербалізатори є універсальними, а які відображають культурно-специфічні особливості.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Борсук Л. Ф. Парадигматичні аспекти англомовного терміна банківського бізнесу. *Сучасні дослідження з іноземної філології* : зб. наук. праць / відп. ред. Фабіан М.П. Ужгород : ПП “Аутдор-Шарк”, 2014. Вип. 12. С. 20–27.
- Борсук Л. Ф. Термінологічні фразеологізми у банківських номінаціях. Розвиток іншомовної компетентності: методичні, психологічні, лінгвістичні аспекти: *Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, 21- 22 травня 2015 р., ТНЕУ*. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. С. 173–175.
- Газуда О. Поняття концепту у сучасній лінгвістиці. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2018. Вип 22, том 1. С. 38-43.
- Загородній А., Вознюк Г. Фінансово-економічний словник. Третє видання, доповнене та перероблене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. 844 с.
- Іващенко В. Л. Організація ментальності концепту. *Семантика мови і тексту*. Зб. ст. VIII міжнародної наукової конф. Івано-Франківськ: Плай, 2003. С. 202-208.
- Колегаєва І. Конструювання номінативного поля концепту: етапи та одиниці. *Записки з романо-германської філології*. 2018. № 1. С. 121-127.
- Константинова О. В. Семантична деривація в англомовній термінології оподаткування. *Проблеми лінгвістичної семантики*: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (23 листопада 2017 р.). Рівне: РДГУ, 2017. С. 74–78.
- Петрина О. С. Формування та функціонування англомовних та українських терміносистем банківської сфери: дис. ... канд. екон. наук.: 11.02.17. Львів, 2016. 202 с.
- Фінансово-економічний словник: словник-довідник / кол. авт.: Юнін О. С., Круглова О. О., Савельєва М. О. та ін. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2018. 164 с.
- Янковець О. В. Англійська термінологія як різновид спеціальної лексики. *Парадигма пізнання: гуманітарні питання*. 2017. № 1(21). С. 1–9.
- Dickson P. *War Slang: American Fighting Words & Phrases Since the Civil War*. Brassey's, Inc., 2003. 432 p.
- Dictionary of Finance and Investment Terms: More Than 5,000 Terms Defined and Explained (Barron's Business Dictionaries). Barrons Educational Series, 2018. 912 p.
- Museanu E. Economic terminology – new perspectives. *European Scientific Journal*. 2023. № 1. P. 253–257. URL: <http://eujournal.org/index.php/esj/article/viewFile/1254/1263>
- Nordhoff S. Nomen/Verb-Distinktion im Guarani, 2004, 78 s.
- Sawyer M. C. What is financialization? *International Journal of Political Economy: a journal of translations*. Vol. 42. Is. 4.1. 2013. P. 5–18. URL: <https://doi.org/10.2753/IJP0891-1916420401>

REFERENCES

- Borsuk, L. F. (2014). Paradyhmatychni aspekty anhlomovnoho termina bankivskoho biznesu [Paradigmatic aspects of the English term of banking business]. *Suchasni doslidzhennia z inozemnoi filolohii: zbirnyk naukovykh prats*. Uzhhorod: PP "Auldor-Shark".
- Borsuk, L. F. (2015). Terminolohichni frazeolohizmy u bankivskykh nominatsiiakh [Terminological phraseologisms in banking nominations]. *Rozvytok inshomovnoi kompetentnosti: metodychni, psykhologichni, linhvistychni aspekty: Materialy I Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii, 21-22 travnia 2015 r., TNEU*. Ternopil: TNEU.
- Hazuda, O. (2018). Poniattia kontseptu u suchasni linhvistytsi [The concept of the concept in modern linguistics]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*, 22(1), 38-43.
- Zahorodnii, A., & Vozniuk, H. (2011). *Finansovo-ekonomichnyi slovnyk* [Financial-economic dictionary]. Tretie vydannia, dopovnene ta pereroblene. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki.
- Ivashchenko, V. L. (2003). Orhanizatsiia mentalnosti kontseptu [Organization of the mentality of the concept]. *Semantyka movy i tekstu. Zb. st. VIII mizhnarodnoi naukovo konferentsii*. Ivano-Frankivsk: Plai, 202-208.
- Kolehaieva, I. (2018). Konstruiuvannia nominatyvnoho polia kontseptu: etapy ta odyntysi [Construction of the nominative field of the concept: stages and units]. *Zapysky z romano-hermanskoj filolohii*, 1, 121-127.
- Konstantinova, O. V. (2017). Semantychna deryvatsiia v anhlomovni terminolohii opodatkuvannia [Semantic derivation in English-language terminology of taxation]. *Problemy linhvistychnoi semantyky: Zbirnyk materialiv Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii (23 lystopada 2017 r.)*. Rivne: RDHU, 74-78.
- Petryna, O. S. (2016). Formuvannia ta funktsionuvannia anhlomovnykh ta ukrainskykh terminosystem bankivskoi sfery [Formation and functioning of English and Ukrainian terminological systems of the banking sphere]. (Dys. kand. ekon. nauk). Lviv.
- Yunin, O. S., Kruhlova, O. O., Savielieva, M. O. ta in. (2018). *Finansovo-ekonomichnyi slovnyk: slovnyk-dovidnyk* [Financial-economic dictionary: reference book]. Dnipro: Vydavets Bila K. O.
- Yankovets, O. V. (2017). Anhliiska terminolohiia yak riznovyd spetsialnoi leksyky [English terminology as a variety of specialized vocabulary]. *Paradyhma piznannia: humanitarni pytannia*, 1(21), 1-9.
- Dickson, P. (2003). *War Slang: American Fighting Words & Phrases Since the Civil War*. Brassey's, Inc.
- Dictionary of Finance and Investment Terms: More Than 5,000 Terms Defined and Explained*. (2018). Barrons Educational Series.
- Museanu E. Economic terminology – new perspectives. *European Scientific Journal*. 2023. № 1. P. 253–257. URL: <http://ejournal.org/index.php/esj/article/viewFile/1254/1263>
- Nordhoff, S. (2004). Nomen/Verb-Distinktion im Guarani.
- Sawyer, M. C. (2013). What is financialization? *International Journal of Political Economy: a journal of translations*, 42(4.1), 5–18. Retrieved from <https://doi.org/10.2753/IJP0891-1916420401>